

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת פמ.

- 1 וְכָרֵךְ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ: שְׁמוֹת כ ח
- 2 לֹא תֵשֵׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא כִּי לֹא יִקְחָה יְיָ אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ שְׁמוֹת כ ז
- 3 כִּבְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לִמְעַן יֵאָרְכוּ יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: שְׁמוֹת כ יב
- 4 לֹא תִרְצַח לֹא תִנָּאֵץ לֹא תִגְבֹּה לֹא תִקְנֶה בְּרֶעֱךָ עַד שְׁקֶרֶ: שְׁמוֹת כ יג
- 5 יְיָ אֲרֻנְיָ מִזֶּה אֲדִיר שְׁמֹךְ בְּכָל הָאָרֶץ: תְּהִלִּים ח י
- 6 יְעִלִיתָ לְמִדְבָּר בְּיָמֶיךָ שְׁבִי לְקָחָתָּ מִתְּנוּת בְּאֶדְם וְאֶף סוֹדְרִים לְשֹׁכְנֵי יְהוּ אֲלֵהֶם: תְּהִלִּים סח ט
- 7 וְיִקְחָה תְּהִלָּתְךָ בְּאֶשְׁרֵי דְבָרֵי מִשְׁהָ הָאָרֶץ אֶל תוֹךְ וְהִקְלֵה וְהִנֵּה הִתַּל הַהֵן בְּעֵץ וְהָיָה אֶת הַקְּטֹרֶת וְיִכְפֹּר עַל הָעָם: במדבר יו יב
- 8 וְיַעֲמִיד בֵּין הַמַּחֲזִיקִים וּבֵין הַתְּחִיבִים וְיִתְּצֶר הַמִּגְפָּה: במדבר יז יג
- 9 אֲלֵהֶם הִבֵּן דְּרִבְתָּ וְהָיָה יָדְךָ אֶת מִקְוָה: איוב כח כג
- 10 תְּהוֹם אֲמַר לִבִּי בִּי הִיא וְהֵם אֲמֹר אֵין עֲמִידִי: איוב כח יד
- 11 אֲבִידוֹן וְקוֹת אֲמֹרוּ בְּאֲזִינוּ שְׁמִיעֵנִי: איוב כח כב
- 12 וְכָרֵךְ תּוֹרַת מִשְׁהָ עֲבָדֵי אֲשֶׁר יִצְחִי אוֹתוֹ בְּדָרֵב עַל כָּל יִשְׂרָאֵל: חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים: מלאכי ג כב
- 13 וְעֵתָה יִגְדַּל גֵּא בְּחַ אֲדִנִּי בְּאֶשֶׁר דְּבָרְךָ לְאִמְרִי: במדבר יז יז
- 14 וְיָרָא הָעָם כִּי בִשַׁשׁ מִשְׁהָ קָרְדָת מִן הַיָּם וְהִקְלֵה הָעָם עַל אֲהָרֹן וְעַל מִיִּשְׁכָּן אֱלֹהִים אֲלֵיוֹ קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֲלֵהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי הִנֵּה מִשְׁהָ הָאִישׁ אֲשֶׁר הִקְלַנּוּ מֵאֲרִץ מִצְרַיִם לֹא יִדְעֻנוּ שְׁמוֹת לֵב אֶת מִשְׁהָ הָאִישׁ: שְׁמוֹת לב א

תורה היכן היא. וא"ת וכי שטן לא היה יודע מתן תורה וי"ל דלמרינן צמדש לפניו ילך דבר שטרו הקצ"ה למלאך המות בשעת מתן תורה שלא יקטרג לומר אומה שמעידה לחטוא לסוף מ' יום צעגל אמה נותן להם התורה והוא שטן והוא מלאך המות כלאמרי צפ"ק דצ"ב (דף טז).

ואמרי נמי צסנהדרין (דף כו:): מושי' שנינה צחשאי מפני השטן: **לסוף מ' יום אני בא.** פירש צקוטערס דלואו יום שעלה צו אינו מן המניין והוא היה אומר להם מ' יום שלימים יום ויליו עמו ויום עלייתו אין לילו עמו שהרי צ' צסין עלה נמלא יום מ' היה צי"ן צתמו ואין נראה לר"י צן רצינו מאיר צדהיא משמע צפ"ק דיומא (דף ד). דיוס עלייה מן המנין דקאמר התם צשלמא לר"ע משכחת להו צדי"ן צתמו נשתצרו הלוחות כ"ד צסין ושימער צתמו מלו להו מ' יומין וצשיצער צתמו נחת אלמא צשבי יום עלייה ואיכא מ' יום ומ' לילה צשתחשוב לילה שאחר היום ועוד אס לא תחשוב יום עלייה לא ישלמו מ' ימים אחרונים עד אחר יום הכפורים ושלמו ציו"כ שאז אל"ה הקצ"ה למשה סלחתי כדצרך גס מה שפרש"י צפרשת כי טשא צשי"ט צתמו עלה פאת נגז (א) ממדבר צין על ששלמו מ' ימים אחרונים ציוס הכפורים (א):

מדבר צין. קשה לר"י דע"כ מדבר צין לאו היינו מדבר פארן דמדבר צין צתחילת דרומה של ארץ ישראל כדכתיב צאלה מסעי ויהיה לכם פאת נגז (א) ממדבר צין על ידי אדום וכתיב ונסצ לכס הגבול מנגז וגו' והיו מולאחתי מנגז לקדש צרנע וקדש צרנע היינו פארן דכתיב צשילוח מרגלים וישלח אותם משה ממדבר פארן וצספר (יהושע יד) כתיב שאמר כלצ צשלות אחסי משה מקדש צרנע לרגל אה ארץ וכן צאלה הדברים כתיב ונגז עד קדש צרנע ומפרש מיד שלוח מרגלים ועוד דכמה מסעות היו ממדבר פארן עד מדבר צין צצקוף צהעלותך כתיב ואחר נסעו העם מצחרות ויחנו צמדבר פארן וצאלה מסעי כתיב ויסעו העם מצחרות ויחנו צרתמה א"י רתמה היינו פארן וחשיצ כמה מסעות עד מדבר צין וכן צין פארן נסעי מהלך י"א יום דכתיב אחד עשר יום מחורב דרך הר שעיר עד קדש צרנע א"י מדבר צין ופארן וסיני לאו הכל אחד ואורי"ה דהכל מדב' אחד וגדול היה דע"כ סיני היינו פארן דכתי' הופיע מהר פארן וצפרק שור צנגז ד' וס' (צ"ק דף לה). דרשינן מפארן הופיע ממדבר ישראל גצי שור של ישראל צנגז שור של עובד כוכבים פטור ול"ג צריש מסכת ע"ו (דף צ:): מאי צעי צשעיר ומאי צעי צפארן (י) דהוה משמע דפארן היא אומה אחרת כמו שעיר אלא גרם מאי צעי צשעיר ומאי צעי צתמינן וסיני נמי היינו מדבר צין דכתיב מדבר צין היא קדש וסיני איקרי קדש דכתיב צספר (תהלים כט) קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש משמע דהיינו בשעת מתן תורה ומיהו קשה לר"י דהא מדבר קדמות היה מחרשה של ארץ ישראל דכתיב (דברים י) ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך חשבון וגו' שהיה צמורח של א"י דכתיב (סד ד) צצבר הירדן מחרשה שמש ומדבר צין ופארן היינו צדרומה כמו שמשמע צפסוקים שהצאמי ואין יתכן דמדבר קדמות היינו מדבר סיני:

קנאה יש צנינים. שאתם צאים על ידה לידי רצימה: מסר לו. למדו: צאדם צשכר. שחרפון וקראון אדם נוצר מאדמה לשון שפלות: **מסר לו סודו.** להקטיר מחמת קטורת בשעת מגפה ולעמוד צין המתים וצין החיים: ואי לאו דאמר ליה. מלאך המות: מנא ידע. הלא צמורה לא נכתב: בדאי אמה. צתמיה: קושר צכרים. כגון הנך דאמרי צפרק הצונה (לקמן דף קד). מגל דקוף לגצי רי"ש וכן שטעני"ו ג"ץ צצריכין כל אות ג' ויוסיס דלאמרינן (צמנמות דף כט:): ראש הצי"ן נמתח לימין ולשמאל צנגו"ו מעט וכן ראש הש"י השמאלי וכן כל ראשי צצע אומות הללו צכל מקום שהן: אין שלום. אין דרך לימן שלום: צעידך. צמקומן: לעורני. לומר תללח מלאכתך: מיה. צעליה אחרת אמר לו יגדל נא כח ה': (א) צא השטן. הוא יצר הרע המחמיר את האדם הוא העולה ומסטי"ן (ו) והאומרן דהוא מדת הדין אין הגון צעני: צשעלה משה. להר אמר להם לסוף מ' יום אני צא צתוך שש שעות הס צסוריס שאלו יום שעלה צו מן המנין הוה והוא אמר להם מ' יום שלימים יום ויליו עמו ויום עלייתו אין לילו עמו שהרי צו' צסין עלה נמלא יום מ' צי"ן צתמו היה צי"ן צא שטן ועירצ צה העולם והראה דמות חשך ואפילה דמות ענן וערפל וערצוצי' לומר ודאי מת משה שהרי צלו צכר שש ולא צא. ואי אפשר לומר שלא טעו אלא ציוס המעונן צין קודם חלות לאחר חלות שהרי לא ירד משה עד יום המחרת שנאמר (צשכינו ממחרת וגו': צלו שש. שקצע לכס: שגאה לעני"ס. שלא קצלו צו מורה: שפרו

עבודת גלולים שוב מה כתיב בה צזכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה צלא תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב בה צכבד את אביך ואת אבך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה צלא תרצח לא תנאף לא תגנוב מה קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם מיד הודו לו להקב"ה שנאמר ה' אדונינו מה אדיר שמך וגו' ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות אף מלאך המות מסר לו דבר שנאמר ויתן את הקטורת ויכפר על העם ואומר ויעמוד בין המתים ובין החיים וגו' אי לאו דאמר ליה מי הוה ידע: וא"ר יהושע בן לוי בשעה שירד משה מלפני הקב"ה בא שטן ואמר לפניו רבוננו של עולם תורה היכן היא אמר לו נתתיה לארץ הלך אצל ארץ אמר לה תורה היכן היא אמרה לו אלהים הבין דרכה וגו' הלך אצל ים ואמר לו אין עמדי הלך אצל תהום א"ל אין בי שנאמר תהום אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי אברון ומות אמרו באזינו שמענו שמעה חור ואמר לפני הקב"ה רבש"ע חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אצל בן עמרם הלך אצל משה אמר לו תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה א"ל הקב"ה למשה משה בדאי אתה אמר לפניו רבוננו של עולם חמודה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי אמר לו הקב"ה למשה הואיל ומיעמת עצמך תקרא על שמך שנאמר וזכרו תורת משה עבדי וגו': וא"ר יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות אמר לו משה אין שלום בעירך אמר לפניו כלום ציש עבד שנותן שלום לרבו א"ל היה לך לעורני מיד אמר לו ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת (א) (אמר) ר' יהושע בן לוי מ"ר וירא העם כי בושש משה אל תקרי בושש אלא באו שש בשעה שעלה משה למרום אמר להן ה' ישראל לסוף ארבעים יום בתחלת שש אני בא לסוף מ' יום בא שטן ועירבב את העולם אמר להן משה רבכם היכן הוא אמרו לו עלה למרום אמר להן באו שש ולא השגיחו עליו מת ולא השגיחו עליו הראה להן דמות מטתו והיינו דקאמרי ליה לאהרן כי זה משה האיש וגו': א"ל ההוא מרבנן לרב כהנא מי שמיע לך מאי הר סיני א"ל הר שגעשו בו נסים לישראל הר ניסאי מיבעי ליה אלא הר שגעשה סימן טוב לישראל הר סימנאי מיבעי ליה א"ל מ"ט לא שכיחת קמיה דרב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע דמועיני באגדתא דרב חסדא ורבה ברי' דרב הונא דאמרי תריווייהו מאי הר סיני הר שירדה שגאה לעכו"ם עליו והיינו דאמר ר' יוסי ברי' חנינא ה' שמות יש לו מדבר צין שנצטוו ישראל עליו מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו מדבר קדמות שנתנה קדומה עליו מדבר פארן שפרו

צפארן (י) דהוה משמע דפארן היא אומה אחרת כמו שעיר אלא גרם מאי צעי צשעיר ומאי צעי צתמינן וסיני נמי היינו מדבר צין דכתיב מדבר צין היא קדש וסיני איקרי קדש דכתיב צספר (תהלים כט) קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש משמע דהיינו בשעת מתן תורה ומיהו קשה לר"י דהא מדבר קדמות היה מחרשה של ארץ ישראל דכתיב (דברים י) ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך חשבון וגו' שהיה צמורח של א"י דכתיב (סד ד) צצבר הירדן מחרשה שמש ומדבר צין ופארן היינו צדרומה כמו שמשמע צפסוקים שהצאמי ואין יתכן דמדבר קדמות היינו מדבר סיני:

(א) מנחות כט: (ב) נ"י תוספות צבא קמא עב: ד"ה כדן, (ג) צ"ל ואמר, (ד) צ"ל ונגז, רש"י, (ה) צ"ל אחר ד"ה כשעלי, (ו) ורש"י, (ז) שמות צן, (ח) ורש"י תוספות צבא קמא פב. ד"ה כדן, (ט) ורש"י תוס' ע"ז צ: ד"ה מאי צעין,

הגהות הב"ה (א) תוס' ד"ה מדבר וכו' פאל נגז מדבר צין:

גליון הש"ס

נ"ב קנאה יש ביניכם. ע"י צכרי' צמנמות צכרישית א כ"ו וצכרי' סס: שם מיד הודו לו להקב"ה. ע"י מות חיים סטסדרין דף ע"א ד"ה ומה נכתבו: שם כלום יש עבד שנותן שלום. ע"י מהרש"א כתיב רפ"ד צכרי' וקושי' ומיהו צכרי' צ"ק עב ע"י ד"ה כרי:

מוסף רש"י

ויכפר על העם. דו זה מסר לו מלאך המות כשעלה לרקיע, שהקטורת עולה המנוח (במדבר יז יא). כתרים לאותיות מן המנין דפסר מורה (מנחות כט).